

10. Професійна діагностика / упорядник Т. Гончаренко. – К. : Ред. загальнопед. газ., 2004. – 120 с.
11. Сахаров З. Ф. Профессиональная ориентация школьников / З. Ф. Сахаров, А. Д. Сезанов. – М. : Просвещение, 1982. – 192 с.
12. Сабадаж Ж. Профільна освіта старшокласників / Ж. Сабадаж // Завуч. – 2005. – № 17-18. – С. 42-46.
13. Хавир П. А. Психология профессионального самоопределения в ранней юности / П. А. Хавир. – М., 1981. – 96 с.
14. Ярошенко В. В. Школа и профессиональное самоопределение учащихся / В. В. Ярошенко. – К. : Рад. школа, 1983. – 112 с.

ЧУМАК М., МАРКУСЬ И. Профорієнтаційна робота в середній загальноосвітній школі в умовах профільного навчання.

В статті розглянуто актуальний питання профорієнтаційної роботи в середній загальноосвітній школі, особливої ролі учителів, батьків і психологів у виборі молодим людиною свого місця в житті, подальшого шляху навчання і праці. Визначено мету профільного навчання і його вимоги як до особистості учня, так і до вчителя-предметника. Проаналізовано шкільну роботу, спрямовану на професійне самоопределение школярів.

Ключові слова: профорієнтація, профільне навчання, самореалізація, майбутня професія, вчитель-предметник, особистість, навчальна діяльність.

CHUMAK M., MARKUS' I. Vocational orientation work at middle general school in the conditions of the type teaching.

In the article the pressing question of vocational orientation work is considered at middle general school. The special role of teachers, parents and psychologists in the young man's choice of the place in life way of teaching and workplace is researched. The purpose of the profile teaching and its requirements to student's personality and to teacher are defined. School work, which is directed to professional self-determination of schoolboys, is analysed.

Keywords: vocational orientation, profile teaching, self-realization, future profession, teacher, personality, educational activity.

УДК 371.315:811.133.1

**Яковенко-Глушенкова Є. В.
Київський національний лінгвістичний університет**

**ОСОБИСТІСНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД
ЯК КОНТЕКСТ СИСТЕМНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ ПРИ НАВЧАННІ
ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО УСНОГО МОВЛЕННЯ**

У статті охарактеризовано когнітивні властивості особистості, розвиток позитивної мотивації до навчальної діяльності, особливості комунікативної компетентності у контексті формування професійно орієнтованого усного мовлення у майбутніх учителів французької мови на початковому ступені навчання.

Ключові слова: когнітивні властивості, позитивна мотивація, комунікативна компетентність, професійно орієнтований, усне мовлення, майбутні учителі, французька мова.

У сучасних тенденціях глобалізації та уніфікації все більшої вагомості набувають пріоритети вітчизняної освіти, мету якої у Законі України “Про освіту” визначено як “всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей, формування громадян, здатних до свідомого суспільного вибору, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу народу, підвищення освітнього рівня народу, забезпечення народного господарства кваліфікованими фахівцями” [4] (виділення автора).

Так, у зв'язку з активним залученням України до світових інтеграційних процесів, зростанням рівня конкурентоспроможності вітчизняних фахівців на міжнародному ринку праці, цілі їх професійної підготовки спрямовані саме на практичне оволодіння іноземною мовою, що в сучасній вітчизняній, а також зарубіжній науці називається комунікативною компетентністю.

З огляду на те, що професійна діяльність учителя іноземної мови реалізується переважним чином через усну форму спілкування, зростає необхідність формувати саме професійно орієнтовану усномовленнєву комунікативну компетентність у майбутніх учителів іноземної мови у контексті особистісно-діяльнісного розвитку особистості вже на початковому ступені навчання.

У науковій літературі можна виділити декілька аспектів досліджуваного питання. Психологічні основи вивчення іноземної мови розкрито у доробку Ш. О. Амонашвілі, В. А. Артемова, О. Грейліх, І. О. Зимньої, С. В. Засєкіна, М. К. Кабардова. Розвиток позитивної мотивації у студентів різних спеціальностей до навчальної діяльності став об'єктом наукового аналізу О. Б. Бігич, Д. М. Дубравської, С. С. Занюк, Н. В. Кічук, Т. В. Савицької, О. В. Сечейко. Л. І. Іванова, О. В. Кміть, Н. М. Лутковська, Н. А. Новоградська-Морська, І. С. Онісіна приділили увагу у своєму доробку формуванню професійно орієнтованому усному мовленню у майбутніх фахівців нелінгвістичних спеціальностей. Особливості формування франкомовної усномовленнєвої компетентності на різних ступенях навчання відображено у наукових здобутках Л. В. Ананьєвої (діалогічне мовлення), Н. В. Балкевич (аудіювання), О. О. Української (усне мовлення), F. Carton (аудіювання, усне мовлення). Таким чином, проведений аналіз наукових праць свідчить, що особистісно-діяльнісний розвиток майбутніх учителів французької мови на початковому ступені навчання в процесі формування усномовленнєвої компетентності не був предметом системного вивчення, що і зумовило актуальність нашого дослідження.

Метою дослідження є аналіз об'єктів особистісно-діяльнісного розвитку майбутніх учителів французької мови на початковому ступені навчання в процесі формування усномовленнєвої компетентності.

Щодо особистісного розвитку майбутніх учителів французької мови, то його доцільно характеризувати як єдність когнітивного й мотиваційного складників, поділ на які, звісно, є умовним і проведений суто з гностичної точки зору. Когнітивний розвиток особистості раннього дорослого віку, який збігається з періодом студентства – професійної підготовки майбутніх учителів французької мови на початковому ступені навчання, характеризується розквітом психологічних властивостей і процесів індивідуума, а саме високим рівнем гнучкості пам'яті, максимальною швидкістю дій, переходу від авторитарного, дуалістичного типу мислення (пошуку абсолютних істини та знання, поділу світу на “позитивний” та “негативний”) до релятивізму, особливостями якого є плюралізм, прийняття багатьох конкурентних точок зору. У цей період когнітивний розвиток майбутніх учителів поступово переходить на принципово новий етап функціонування логічного мислення особистості, що виявляється у здатності самостійно приймати рішення. Так, за твердженням психологів, саме у цей період посилюється почуття соціальної відповідальності особистості, що, в сукупності із здатністю самостійно приймати рішення, є важливим підґрунтям професійної підготовки майбутніх учителів у цей віковий період загалом, та формування у них професійно орієнтованої усномовленнєвої комунікативної компетентності зокрема [7, с. 560-600].

Формування когнітивних властивостей особистості, в основі яких лежить її психофізіологічний розвиток, тісно пов'язано з особливостями лінгвістичної структури виучуваної мови. Так, оволодіння майбутніми вчителями французьким мовленням відбувається за участю слухового, рухового, тактильного та зорового аналізаторів. На відміну від українського мовлення, якому властиві м'язова розслабленість артикуляційного апарату, до особливостей французького мовлення належать такі: 1) просунутість вперед (з 15-ти голосних 9 – передні, з 6-ти голосних заднього ряду – 4 просунуті вперед); 2) огубленість (всі голосні заднього ряду – огублені, з 9-ти голосних переднього ряду – 4 огублені, у кінцевому положенні всі приголосні огублені); 3) напруженість (зокрема для коректної артикуляції носових голосних та задньоязикового [r] необхідно розвинути м'язове напруження задньої спинки язика та зробити м'яке піднебіння більш еластичним; 4) активність роботи носового резонатора (4 носових голосних і 3 приголосні) [1; 14].

Під час оволодіння мовленнєвими особливостями носіїв мови, що закріплені у нервових зв'язках кори головного мозку, майбутні вчителі мають свідомо адаптувати своє національне дихання до режиму

французького, що характеризується, переважним чином, як нижнє. Вміння такого дихання забезпечує безперервність і плавність французького мовленнєвого потоку, дотримання специфіки його членування, логіко-структурного та емоційного оформлення. Оволодіння цими особливостями є одним із критеріїв рівня сформованості усномовленнєвої комунікативної компетентності у майбутніх учителів французької мови [1].

В особистісному розвитку сучасна психологічна наука акцентує формування у майбутніх учителів французької мови мотивації до майбутньої фахової діяльності як основи успішної реалізації процесу формування їхньої професійно орієнтованої усномовленнєвої комунікативної компетентності на початковому ступені навчання.

На нашу думку, рівень розвитку комунікативної компетентності майбутніх учителів французької мови, маючи взаємопов'язані та взаємодетермінуючі психологічну і соціальну основи, обумовлений не лише системою комунікативних знань, навичок, умінь, притаманних педагогу, але і пов'язаний з перцептивно-рефлексивними, емоційно-емпатійними здібностями та мотивацією спілкування особистості. Діалогічна мотиваційна установка в спілкуванні, у цьому випадку, є ефективним чинником, що забезпечує самоусвідомлення особистості у взаємодії [12].

Мотиваційний розвиток майбутніх учителів французької мови у процесі формування професійно орієнтованої усномовленнєвої комунікативної компетентності передбачає перехід від управління мотивацією студентів ззовні до свідомого керування своєю власною мотивацією. У цьому випадку набуття ними здатності до свідомого керування власною мотивацією розглядається як вагомий чинник посилення мотивації учіння, який, власне, і забезпечує появу якісних змін у їхній мотивації [5, с. 6].

Досліджуючи особливості мотивації професійної діяльності та учіння, яке має професійно орієнтоване спрямування, серед традиційних мотивів (пізнавальний, комунікативний, мотив матеріального достатку, суспільно-значущі, негативні мотиви) ми виокремили основні детермінанти мотивації майбутніх учителів французької мови до оволодіння іноземною мовою на початковому ступені навчання. До них належать широкі соціальні, внутрішні, особистісно зумовлені, негативні мотиви. Адаптуючи до вікових особливостей майбутніх учителів французької мови початкового ступеня навчання досвід О. Б. Бігич діагностувати особистісний розвиток особистості [2], ми окреслили пріоритетні детермінанти кожного з цих мотивів. Вихідною передумовою їх визначення було виокремлення в структурі особистості майбутніх учителів французької мови тих складових, що становлять їх сутнісну характеристику як суб'єкта власної життєдіяльності [3].

Досліджуючи розвиток у майбутніх учителів мотивації до оволодіння

іноземною мовою на початковому ступені навчання, науковці констатують різке зниження мотивації у студентів II курсу порівняно з першим роком навчання. Це пов'язують, перед усім, з усвідомленням майбутніми вчителями “теоретичністю” наявних форм і методів організації процесу професійної підготовки, їхньою відірваністю від майбутньої практичної професійної діяльності.

Ми поділяємо точку зору Н. В. Кічук, Р. С. Немова, Т. В. Савицької О. В. Сечейко про те, що окрім оновлення системи вищої освіти (цілей, принципів, змісту та інших складових) одним із дієвих засобів розвитку у майбутніх учителів французької мови мотивації до навчальної діяльності є рефлексія, яка передбачає аналіз досягнень власної діяльності. Зростання рефлексивної свідомості призводить до утворення “Я – концепції”, і особистість стає здатною на вищому рівні спонукати себе до нової діяльності та здійснювати саморегуляцію породження дії [8, с. 23]. Саме тому специфічним завданням навчання студентів у вищій школі, на думку авторів, є розвиток у них аналітичного типу мислення. Це можливо здійснити лише за умови розвинути у майбутніх фахівців здатність до аналізу, синтезу, узагальнення, класифікації, порівняння та систематизації [8, с. 70], що передбачає сформованість відповідного рівня когнітивних властивостей особистості. Так, розвиток у майбутніх учителів на початковому ступені навчання механізму саморегуляції впливає на поетапний процес інтегрування індивідуально-психологічних рис особистості у певний, відносно усталений комплекс когнітивних властивостей та процесів [3, с. 5].

Діяльнісний розвиток підготовки майбутніх учителів французької мови на початковому ступені навчання передбачає формування професійно орієнтованої комунікативної та основ методичної компетентностей. Так, у “Типовій програмі з французької мови для університетів та інститутів (п'ятирічний курс навчання)” передбачено застосування таких інтегративних за своїм характером форм і методів навчання на початковому ступені, під час практичного впровадження яких студенти проявляють себе водночас як студенти і як майбутні учителі [13, с. 12-13].

Проведений нами у I семестрі 2013–2014 н. р. аналіз вітчизняних та автентичних навчальних посібників та підручників французької мови, що застосовуються у процесі професійно орієнтованої іншомовної освіти майбутніх учителів на початковому ступені навчання у Горлівському інституті іноземних мов ДВНЗ “Донбаський державний педагогічний університет”, Київському національному лінгвістичному університеті, Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка, Східноєвропейському національному університеті ім. Лесі Українки, Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича виявив

брак вправ для формування професійно орієнтованої усномовленнєвої комунікативної компетентності. Це доводить актуальність оновлення теоретичних засад та практичної розробки методики цілеспрямованого формування професійно орієнтованої усномовленнєвої комунікативної компетентності у майбутніх учителів французької мови на початковому ступені навчання, що і є перспективою подальших наукових пошуків.

Ми виокремлюємо два аспекти формування професійно орієнтованої усномовленнєвої комунікативної компетентності, виділення яких зумовлено двома рівнями функціонування слова як одиниці мови – зовнішнім (звуковим) і внутрішнім (семантичним) [9, с. 259].

Згідно з типовою програмою з французької мови для університетів та інститутів (п'ятирічний курс навчання) та відповідними робочими програмами початковий ступінь навчання передбачає формування у студентів знань про фундаментальні аспекти системи мови та відповідні компетентності другого академічного рівня [13, с. 48]. Вивчення зовнішнього аспекту мови забезпечує засвоєння майбутніми вчителями знань про фонетичні, граматичні, лексичні, орфографічні особливості французької мови та оволодіння ними відповідними навичками й уміннями. Охарактеризуємо докладніше ці знання, навички й уміння.

Оволодіння особливостями фонетичної системи французької мови передбачає формування у майбутніх учителів інтонаційних та фонематичних знань і навичок у контексті професійно орієнтованої підготовки.

Формування професійно орієнтованої усномовленнєвої фонетичної компетентності майбутніх учителів французької мови на початковому ступені навчання передбачає теоретичне обґрунтування та практичну розробку таких форм і методів роботи, де студенти зможуть не лише оволодіти необхідними фонетичними навичками, але визначити і пояснити особливості фонетичної системи французької мови, спрогнозувати ймовірні труднощі в учнів під час їх засвоєння. Такими ефективними формами та методами навчання є фонетична гімнастика (вправи на постанову голосу, артикуляції, дихання), вивчення скоромовок, поезії, читання вголос, а також самозапис. Аналіз змісту фонетичних вправ, зокрема самозапису, що ґрунтуються на рефлексії, забезпечує формування основ методичної компетентності у майбутніх учителів французької мови на початковому ступені навчання.

Відповідно до результатів проведеного нами у I семестрі 2013–2014 н. р. у Київському національному лінгвістичному університеті емпіричного дослідження труднощів франкомовних аудіотекстів, особливу перепону для майбутніх учителів під час формування франкомовної професійно орієнтованої компетентності в аудіюванні становлять омонімічні

граматичні структури, зокрема le présent de l'indicatif – le subjonctif présent деяких дієслів, le futur dans le passé – le conditionnel présent, le futur antérieur dans le passé – le conditionnel passé [16], оволодіння якими потребує спеціального вправлення.

Що ж до системи функціонування прийменників, то, навіть за наявності правил, у більшості випадків їх вживання регламентовано еволюційним розвитком мови і вимагає запам'ятовування майбутніми вчителями французької мови на початковому ступені навчання, зокрема у випадках вживання інфінітива у ролі додатка: demander à qqn de faire qqch, aider qqn à faire qqch, vouloir faire qqch, souhaiter faire qqch – souhaiter à qqn de faire qqch.

На початковому ступені навчання під час оволодіння майбутніми вчителями французької мови професійно орієнтованою усномовленневою комунікативною компетентністю потребують уваги особові дієслівні, наголошені, вказівні та відносні займенники, функціональні різновиди яких не існують в українській мові. Так, у складнопідрядних реченнях коректне вживання відносних займенників qui, que у французькій мові залежить від їхньої ролі у реченні (підмет / додаток): Je parle à mon ami qui habite Paris (підмет). – Je parle à mon ami que tu as vu hier (додаток). Водночас вживання цих займенників у питальних реченнях регламентовано позначенням живої та неживої істот, що співпадає з їхньою функцією в українській мові: Qui mange cette soupe? – Que manges-tu ?

Грамматичні особливості французької мови дозволяють окреслити складові усномовленневої комунікативної компетентності майбутніх учителів французької мови, що водночас виступають “векторами” професіоналізації, основою їхньої методичної компетентності на початковому ступені навчання. Це передбачає формування у майбутніх учителів навичок ідентифікувати та пояснювати наявні у мовленні граматичні структури, а також аналізувати ефективність різних навчальних прийомів під час засвоєння граматичного матеріалу.

Таким чином, оволодіння майбутніми вчителями зовнішнім аспектом французької мови (фонетичною і граматичною франкомовною компетентністю) вимагає регулярних вправлень студентів в артикуляції, ритму, слуху, а також перебудову фразових стереотипів. Водночас успішність цього процесу залежить від рівня психофізіологічного розвитку особистості та її когнітивних властивостей, про що йшлося раніше.

Характеризуючи зовнішній аспект функціонування мови у контексті нашого дослідження, ми спираємося на твердження про те, що слово є “продуктом тривалого суспільно-історичного розвитку” [9, с. 259], і тому є безпосереднім відображенням свідомості людини.

Яскравим прикладом вираження особливостей світосприйняття

носіями мови у слові є ідіоми, народні приказки, прислів'я. Так, для позначення безглуздої ідеї, нелогічної оповіді французи користуються виразом, дослівний переклад якої означає “не мати ні хвоста, ні голови”, а для позначення пильності як способу виконання будь-якої дії вживають ідіому “ходити по крашанках” [17]. Особливим об'єктом досліджень є система функціонування у мові приказок про місцевості, регіони, представників різних національностей. Зокрема, дія, зроблена крадькома, у французькій мові звучить як дія зроблена “по-швейцарськи” [17]. Неприязнь французів до англійців є загальновідомою у світі. Саме тому у французькій мові побутує приказка “З Англії не приходять ні гарний вітер, ні добра війна” (дослівний переклад). Оскільки вправність басків ще з часів Середньовіччя була загальновідома не лише у Франції, але і далеко за її межами, то у французькій мові дотепер побутує вираз “бігти та стрибати як баск” [18].

Очевидним є факт, що адекватна медіація наведених ідіом та приказок виключає їх дослівний переклад і вимагає пошуку аналогів, ідентичних за змістом, а не за формою, або ж коректну інтерпретацію їхнього змісту у довільній формі. Це передбачає формування знань з історії, культури, побуту, звичаїв Франції – лінгвосоціокультурної компетентності як складової професійно орієнтованої усномовленнєвої комунікативної компетентності у майбутніх учителів, які, наразі, виступають суб'єктами міжкультурної комунікації.

У цьому контексті формування лінгвосоціокультурної компетентності зумовлює реорганізацію стереотипів міжкультурної комунікації. Адже протиріччя та непорозуміння між учасниками комунікативної ситуації є наслідком помилок репродуктивного характеру та хибності продуктивного мислення, що виникають на архетиповому, семантичному та інших рівнях [15].

Набуває значення і врахування асоціативних стереотипів носіїв мови, яку вивчають майбутні вчителі: в асоціативних полях з'являються мовні реакції–підказки, що вказують на знання іншомовної культури. До особливостей французької комунікації належать такі стереотипні реакції *violette* (фіалка) на слово–стимул *violet*, *fruit* (фрукт) на слово–стимул “orange” (помаранчевий / помаранч), *rouge* – кров (*sang*), жовтий / *jaune* – сонце (*soleil*), синій / *bleu* – небо (*ciel*) (виявлено: в свідомості нашого народу французька назва цього кольору асоціюється з голубим) [11].

Що ж до характерних рис асоціативної моделі французької мови, під час формування професійно орієнтованої усномовленнєвої комунікативної компетентності майбутніх учителів необхідно враховувати її знаходження між двома полюсами: “другоцентричності” (концентрування уваги на іншому, а не на собі, що притаманно східнослов'янській культурі) та “інтерпретації через синонімізацію” (зосередженості на людині, а не на дії) [6].

Отже, ми можемо дійшли висновку, що в основі розуміння, вивчення й засвоєння мовних одиниць різних категорій, складових іншомовної мовленнєвої діяльності та дискурсу в цілому, лежить не лише засвоєння лексичного матеріалу, але й реорганізація культурного, світоглядного рівнів розвитку особистості.

Виявлення граматичних та лексичних особливостей французької мови уможлиблює окреслення основних засобів адекватної інтерпретації (медіації та пояснення) автентичного французького мовлення, рівень володіння якими також визначає рівень сформованості професійно орієнтованої усномовленнєвої комунікативної компетентності майбутніх учителів французької мови вже на початковому ступені навчання. За твердженням В. О. Нурієва, основним засобом трансформації французького мовлення під час медіації є лексичні додавання та заміна частин мов іншими [10].

Таким чином, аналіз, систематизація та узагальнення наукових джерел, результатів емпіричних досліджень та власного педагогічного досвіду дозволяє нам дійти **висновку**, що особистісно-діяльнісний розвиток майбутніх учителів французької мови в процесі професійно орієнтованого навчання на початковому ступені передбачає формування у курсі навчальної дисципліни “Французька мова” шляхом виконання спеціально розроблених вправ і завдань конкретного об’єкту – когнітивних властивостей особистості, позитивної мотивації до навчальної діяльності, мовної та мовленнєвої компетентності.

Використана література:

1. Андрієвська Е. М., Дем’яненко М. Я. Сучасна французька вимова. Теорія і практика : навчальний посібник / Елла Миколаївна Андрієвська, Марія Яківна Дем’яненко. – К. : Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2004. – 225 с.
2. Бігич О. Б. Особистісно-діяльнісний розвиток молодшого школяра на уроці іноземної мови : монографія / Оксана Борисівна Бігич. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2010. – 138 с.
3. Дубравська Д. М. Динаміка особистісних утворень майбутнього педагога на етапі первинної професіоналізації (на матеріалі дослідження студентів педагогічного коледжу) : автореф. дис. ... кандидата психол. наук : 19.00.07 / Дося Михайлівна Дубравська. – К., 2004. – 22 с.
4. Закон України “Про освіту” / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парламентське вид-во, 1999. – 32 с. – (Закон України).
5. Занюк С. С. Психологічні закономірності керування мотивацією учіння студентської молоді : автореф. дис. ... кандидата психол. наук: 19.00.07 / Сергій Степанович Занюк. – К., 2004. – 20 с.
6. Евсеєва О. В. Отражение национально-культурной специфики языкового сознания в моделях ассоциирования : на примере глаголов эмоций английского, французского и русского языков : дис... кандидата филол. наук : 10.02.19 / Ольга Владимировна Евсеєва. – М., 2008. – 194 с. – Режим доступу : <http://www.dissercat.com/content/otrazhenie-natsionalno-kulturnoi-spetsifiki-yazykovogo-soznaniya-v-modelyakh-assotsirovaniy#ixzz2lVJu75oT>
7. Крайг Г., Бокум Д. Психология развития / Грэйс Крайг, Дон Бокум. – 9-е изд. – СПб. : Питер, 2007. – 940 с.
8. Компетентність саморозвитку фахівця: педагогічні засади формування у вищій школі / [за ред. Н. В. Кічук]. – Ізмаїл : ІДГУ, 2007. – 236 с.

9. Максименко С. Д., Євтух М. Б., Цехмістер Я. В., Лазуренко О. О. Психологія та педагогіка : [підручник] / Сергій Дмитрович Максименко, Микола Борисович Євтух, Ярослав Володимирович Цехмістер, Олена Олексіївна Лазуренко. – К. : Видавний Дім “Слово”, 2012. – 584 с.
10. Нуриев В. А. Психолінгвістический статус грамматических преобразований при переводе художественного текста : на материале французского и русского языков : дис. ... кандидата филол. наук : 10.02.19 / Виталий Александрович Нуриев. – М., 2005. – 250 с. – Режим доступа : <http://www.dissercat.com/content/psikholingvisticheskiy-status-grammaticheskikh-preobrazovaniy-pri-perevode-khudozhestvennogo#ixzz21VHzcWU4>
11. Петрова Е. Ю. Цветообозначения в языковом сознании вторичной языковой личности : на материале русского и французского языков : дис... канд. филол. наук : 10.02.19 / Елена Юрьевна Петрова. – М., 2008. – 232 с. – Режим доступа : <http://www.dissercat.com/content/tsvetooboznacheniya-v-yazykovom-soznanii-vtorichnoi-yazykovo-lichnosti-na-materiale-russkog#ixzz21VGueO53>
12. Терещук С. В. Психологічні детермінанти комунікативного потенціалу вчителя : автореф. дис. ... кандидата психол. наук: 19.00.07 / Сергій Володимирович Терещук. – К., 2001. – 21 с.
13. Типова програма з французької мови для університетів та інститутів (п'ятирічний курс навчання) / [уклад. Валентина Іванівна Мельник, Анатолій Петрович Максименко та ін.]. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2004. – 230 с.
14. Французский язык. I курс: учеб. для студентов I курса ин-тов и фак. иностр. яз. / [Ю. М. Красовский, Э. П. Соколова, В. А. Тархова и др.]. – Л. : Просвещение, 1976. – 381 с.
15. Харченко Е. В. Межличностное общение: модели вербального поведения в профессиональных стратах: дис... доктора филол. наук : 10.02.19 / Елена Владимировна Харченко. – М., 2004. – 470 с. – Режим доступа : <http://www.dissercat.com/content/mezhlichnostnoe-obshchenie-modeli-verbalnogo-povedeniya-v-professionalnykh-stratakh#ixzz21VFfiuYO>
16. Boulet R. Grammaire expliquée du français intermédiaire / Avancé / Roxane Boulet. – Paris : Clé international, 2007. – 337 p.
17. Chollet I., Robert J.-M. Les expressions idiomatiques / Isabelle Chollet, Jean-Michel Robert. – P.: Clé international, 2008. – 224 p.
18. De Carlo M. L'interculturel / Maddalena de Carlo. – P. : Clé international, 1998. – 126 p.

ЯКОВЕНКО-ГЛУШЕНКОВА Е. В. Личностно-деятельностный подход как контекст системного развития будущих учителей французского языка при обучении профессионально ориентированной устной речи.

В статье дана характеристика когнитивным свойствам личности, развитию позитивной мотивации к учебной деятельности, особенностям коммуникативной компетентности в контексте формирования профессионально ориентированной устной речи у будущих учителей французского языка на начальном этапе обучения.

Ключевые слова: когнитивные свойства, позитивная мотивация, коммуникативная компетентность, профессионально ориентированный, устная речь, будущие учителя, французский язык.

YAKOVENKO-GLUSHENKOVA E. V. Personal active approach as context of future French language teachers' system developing within professional oriented oral speech training at the beginning level.

The article deals with analysis of cognitive properties, positive motivation, communicative competence future French language teachers' in context of personal active approach within professional oriented oral speech training.

Keywords: cognitive properties, positive motivation, communicative competence, professional oriented, oral speech, future teachers, French language.